

Forberedelse til og udstilling af undulater.

Af.: Ray Fern, England

Tiden nærmer sig med hastige skridt – og nogle steder er den allerede godt i gang – udstillingssæsonen. Et evigt tilbagevendende spørgsmål på denne årstid er derfor også: "Kan jeg få nogle gode råd til klargøring af mine fugle".

For (mange) år tilbage have vi en meget dygtig dommer på Nordjysk Udstilling. Hans navn var Raymond Fern og han var en del af det stærke partnerskab Fern & Saundry. Bill Saundry er død for flere år siden og Ray flyttede derefter nogle år til Spanien, hvor han dog til stadighed var opdrætter af undulater.

For nylig er han returneret til England, og er stadig aktiv opdrætter og udstiller. Han skrev en artikel, som han gav os lov til at benytte om "Tips & Tricks" i forbindelse med klargøring og udstilling af vores fugle.

Den kommer her:

Preparing and showing Budgerigars

Når udstillingssæsonen nærmer sig, begynder mange opdrættere at spekulere på om de mon vil få succes på årets udstillinger. Det kan godt være, at fuglenes kvalitet er høj nok, men mange fugle taber – ikke fordi de er dårlige – men fordi de ikke er blevet ordentligt klargjorte.

Efterfølgende vil jeg fortælle om den fremgangsmåde vi anvender. Det er ikke nødvendigvis den korrekte måde (hvis en sådan findes), men den har givet os mange succeser i ganske mange år. Hensigten er at uddanne begyndere og minde championopdrættere om vigtigheden af ordentlig klargøring.

Forberedelserne starter 10 uger før den første udstilling, som du har intentioner om at deltage i.

Lad mig begynde med de voksne fugle.

Alle de voksne fugle, som du tænker du vil udstille, bør fanges og deres hale- og svingfjer tjekkes. Er der nogen, der er knækket, bør de forsigtigt trækkes ud. Husk på, at det varer omkring 8 uger før en ny hale- eller svingfjer er fuldt udviklet.

Et tip : Hvis begge halefjer er brækket, skal du ikke trække dem begge. Du bør nøjes med den øverste så den tilbageværende yder støtte til den fjer, der skal vokse ud.

Når fjerene er tjekket, kan fuglen sættes tilbage i volieren eller flyveburet indtil 2-3 uger før udstillingen.

Når denne tid nærmer sig, bør fuglene fanges og placeres i rene yngle- eller træningsbure. Efter have fået lov til at vænne sig til omgivelserne i en dag eller to, bør de gennemblødes med en blomsterforstøver med varmt vand indeholdende "Johnsons Baby Shampoo"¹ (vandet er kun håndvarmt når det rammer fuglen. Det afkøles når der anvendes en fintforstøvende "duscher"). Når jeg bruger shampoo er det for at lette fjernelsen af snavs og skidt fra fjerdragten på den mest skånsomme måde. Det er meget sjældent at jeg håndvasker en fugl.

¹ Er ikke bekendt med om produktet kan købes i Danmark. Selv anvender jeg en ganske almindelig babyshampoo af hensyn til fuglenes øjne.

Herefter bør de sprayeres hver anden dag med koldt vand tilsat en smule glycerin. De jeg er lidt doven, bruger jeg ofte "Johnson's Plume Spray"² indtil 3 dage før udstillingen. Dette vil generelt bringe fuglenes fjerdragt i god kondition, men der kræves dog en særlig indsats i området hovedet og maske.

Her bruger jeg en del tid for at sikre mig, at alle overskydende fjer er fjernet fra masken. Det kan ske ved enten at trække fjerene ud eller ved at klippe dem.

Husk, at hvis du trækker dem, vil det tage omkring 3-4 uger for dem at vokse ud igen. Hvis du derimod klipper den forkerte, vil den ikke vokse ud igen, før fuglen har haft sin næste naturlige fældning. Skulle der opstå en blødning der hvor du trækker en fjer, kan det let standses med en tot tør vat.

Hvis du klipper fjerene, og der opstår blødning, skyldes det, at du har klippet i en ny fjerpig. Den bedste måde (og måske eneste) at standse den slags blødning på, er ved at finde fjerpiggen og trække den ud. Tørt blod fjernes let med koldt vand.

Vi vasker hovederne på alle vores fugle dagen før udstillingen. Dette gøres ved at holde fuglen i hånden og vaske den over næbbet i vand tilsat en enkelt dråbe "Johnson's Baby Shampoo". Der bruges en tot vat og hovedet skylles omgående efter med rent vand.

Samtidig rettet halefjerene også ud. Dette gøres ved at dyppe dem i MEGET varmt vand hvorefter overskydende vand klemmes ud ved at trykke på fjerens med tommel- og pegefinger. Hvis man trykker for hårdt, kan du komme til at fjerne fjerens sammen med vandet.

De unge fugle.

De unge fugle behandles på nøjagtig samme måde, bortset fra, at de sættes i træningsbure mindst 6 uger før udstillingen. Det giver dem mulighed for at falde til ro og tage den smule ekstra på i vægt, som unge fugle ofte behøver.

Vores fugle modtager meget lidt træning i udstillingsbure. Med det mener jeg, at de ikke efter efterladt i udstillingsbure i ret lang tid ad gangen. Jeg plejer at sætte 3-4 fugle i udstillingsbure mens jeg fodrer resten. Det drejer sig som regel om 10-15 minutter hver aften og der roteres med hele udstillings-teamet. Hvis en fugl ser ud til at være ganske godt tilpas i udstillingsburet, ser jeg ikke nogen grund til at udsætte dem for yderligere – og unødvendigt – stress. Så når jeg har set dem vise sig i udstillingsburet returneres de til deres bur. Hvis en fugle derimod viser alle tegn på ikke at ville falde til ro i udstillingsburet, er det bedst at lade den blive hjemme.

En anden ting, som er værd at lægge sig på sinde er, at når du har brugt tid og kræfter på at klargøre dine fugle efter bedste evne, tjener det intet formål at udstille den i et decideret ringe bur!!

Hvor ofte har jeg ikke set gode fugle udstillet i bure, der end ikke er blevet vasket inden udstillingen – og langt mindre malet – og det gælder både blandt begyndere, viderekomne og øvede.

Vi plejer ikke at male vores udstillingsbure, men prøver i stedet for at udskifte dem med 3-4 års mellemrum. Men jeg husker da stadig de tider, hvor jeg ikke havde råd til at udskifte dem.

Dengang vaskede jeg først buret og malede derefter indersiden med hvid mat maling. Udstillingsgitrene blev sprayet med hvid autolak og ydersiden fik en omgang sort metallak. Det tørrer i løbet af en times tid

² Er ikke bekendt med om produktet – eller noget tilsvarende - kan købes i Danmark

og efterlader en pænt skinnende overflade. Uanset hvilken maling du vælger at bruge, bør du altid teste den på et mindre område for at se hvordan det reagerer sammen med den allerede påførte maling. Prøv at opbevare dine udstillingsbure et stykke fra dit fuglehus for at undgå, at de bliver støvede. Vask dem også altid før hver udstilling.

På selve udstillingsdagen

Vi vil altid helst af sted til udstillingen om morgenen på selve udstillingsdagen. Vi sørger for altid at begynde i god tid, så vi kan nå at få klargjort vores fugle og få dem sat i de rigtige bure. Husk: Hastværk er lastværk, og noget kan alt for let gå galt, når man er under tidspres.

Jeg klargør altid mine bure aftenen før udstillingen. Det vil sige, at jeg vasker dem og putter frø i bunden. Jeg sætter aldrig burmærkat på før fuglen er i buret.

Jeg tager burene – fire ad gangen – ned til mit fuglehus. Herefter fanger jeg fire fugle og placerer dem, en for en, i de medbragte bure. Herefter sætter jeg burmærkaterne (rigtigt) på. Herefter monteres cover og burene placeres i bilen. Husk udstillingsburet er rammen om din fugl, og skulle der være opstået ridser eller afslag, kan disse ofte repareres med en sort tusch og/eller en hvid "Tip-ex" (gammeldags slettelak). Jo bedre ramme, jo bedre kommer din fugl til at præsentere sig.

Proceduren gentager sig indtil alle fuglene er i bilen og vi er klar til at køre. Til sidst tjekker jeg lige eventuelt tiloversblevne burmærkater og sikrer mig, at de stemmer overens med det antal fugle, jeg har ladet blive hjemme af den ene eller den anden grund.

Jeg bærer aldrig mere end 4 bure ad gangen. Det forhindrer dels at burene bliver ridset og skrammet og dels at fuglene blive unødigt skræmt. Behold altid burovertræk på fra du forlader fuglehuset og indtil du er inde i udstillingslokalet. Ideen med burovertræk er jo netop at fuglene ikke skal blive skræmt af alt for mange indtryk og lysintensiteter undervejs.

Når du ankommer til udstillingslokalet, bør du placere dine fugle i et stille hjørne og tjekke dem endnu engang inden du indleverer. Du skal sikre dig, at frøet er fordelt jævnt i bunden og at fuglene ikke har skadet sig under transport.

Efter bedømmelsen – og når udstillingen er åben for publikum – kan jeg godt lide at give mine fugle et stykke af en hirsekolbe, som har stået i blød i vand tilsat en lille smule "Vanodine"³.

Det giver fuglene mulighed for at få en lille snack og ikke mindst lidt væske, som kan gøre stor forskel på en varm dag.

HUSK!! Før du putter noget som helst i dine bure, skal du sikre dig med udstillingsledelsen at det er OK. Og vær så ligge sikker på, at det er din egen fugl du fodrer.

Når udstillingen lukker skal du ikke falde over dine egne ben (eller andres) for at være den første, der tjekker ud. Fem minutter til eller fra gør ingen forskel, er mit postulat. Tag i stedet din udstillingsseddel og saml i god ro og orden dine fugle sammen. Når det bliver din tur, kan du bede om at blive tjekket ud. Husk at montere dine burovertræk inden du tager burene udenfor, og bær kun fire ad gangen.

Når jeg kommer hjem lader jeg fuglene blive i bilen mens jeg tjekker, at der er frisk frø og vand i de bure de nu skal lukkes over i. Derefter hentes burene i bilen – fire ad gangen – og fuglene bliver sat tilbage i de samme bure, som de blev taget fra tidligere.

³ Vanodine er en jodprodukt, som mange bruger til at desinficere.

Frøet i burene undersøges for renhed. Hvis det er rent returneres det til frøautomaten – og hvis det ikke er, kasseres det. Fuglene lades herefter alene en times tid inden jeg igen tjekker at alt er ok, og fodrer resten af mine fugle.

Husk altid at tage videst muligt hensyn til dine fugle når du udstiller. Håndter dem roligt og blidt, og du vil opdage, at de viser sig fra deres bedste side, når de kommer foran dommeren.

Held og lykke

Ray Fern.